

Sygn. akt IV U 507/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2023 roku w Sieradzu

odwołania J. S.

od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 31.08.2022 r. Nr (...)

w sprawie J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o wysokości emerytury i odsetki

1. Zmienia zaskarżoną decyzję dotyczącą wysokości emerytury i zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia wysokości emerytury z uwzględnieniem średniego dalszego trwania życia 164,70 miesięcy.

2. Wniosek o wypłatę odsetek za okres od 7 kwietnia 2022 roku jako nowe żądanie przekazuje do rozpoznania organowi rentowemu.

Sygn. akt IV U 507/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 31.08.2022r. (Nr (...)) wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z 20.07.2022r., ZUS II Oddział w Ł. przyznał J. S. emeryturę powszechną od 1.04.2019r., tj. od daty określonej wyrokiem Sądu - w oparciu o art. 24 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2022.504 jt.zm.) - ustalając wysokość świadczenia stosownie do art. 26 ustawy. Kwota składki zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 82494,98zł., kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 513723,26zł., suma kwot pobranych emerytur wyniosła 149529,83zł., średnie dalsze trwanie życia przyjęto w wymiarze 184,00 miesięcy, wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu nabycia prawa do emerytury, ponieważ jest korzystniejsze, niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Emerytura wyniosła 2427,65zł., od 1.03.2022r. - 2804,12zł.

Decyzją z 31.08.2022r., wykonującą prawomocny wyrok Sądu z 20.08.2022r., ZUS odmówił J. S. prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie emerytury, ponieważ wydanie decyzji z 3.04.2019r., znak: ENPU/15/053116796 i realizacja wypłaty emerytury zgodnie z ww. wyrokiem Sądu, nastąpiły w terminie ustawowo przyjętym.

Nie podzielając powyższych decyzji, pełnomocnik strony złożył odwołanie, zarzucając błędne ustalenie wysokości wskaźników przyjętych do ustalenia wysokości emerytury za poszczególne lata, nieustalenie wysokości emerytury na okres od 1.04.2019 – 1.03.2020 i nie dokonanie jej wypłaty, zaniżenie wysokości emerytury bieżącej i zaległych, bezpodstawne odmówienie wypłaty zaległych odsetek od emerytury za okres od 1.04.2019 – 1.04.2022.

Precyzując ostatecznie stanowisko, wnosił o przyjęcie dalszego średniego trwania życia w wymiarze 164,70 m-cy, zamiast 184 miesięcy oraz naliczenie odsetek od 7.04.2022r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. S., ur. (...)

Od 11.12.2008 -11.12.2009, był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy w oparciu o prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z 7.07.2009r., sygn. akt IV U 292/09.

W dniu 4.03.2013r., J. S. złożył w ZUS wniosek o emeryturę (**wniosek z załącznikami/akta ZUS**).

Decyzją z 10.04.2013r., ZUS przyznał J. S. prawo do emerytury wcześniejszej od 1.03.2013r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia obliczono wg. art. 183 ustawy emerytalno – rentowej; emerytura wyniosła 1976,90zł. Emerytura ustalona powyższą decyzją została zawieszona, ponieważ była świadczeniem mniej korzystnym (**decyzja k. 17/akta ZUS**).

Decyzją z 10.04.2013r., ZUS przyznał J. S. emeryturę od 1.03.2013r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła brutto 1979,90zł. (**decyzja k. 21/akta ZUS**).

W dniu 7.04.2022r., J. S. złożył w ZUS wniosek o ponowne obliczenie emerytury (**wniosek k. 37 – 38/akta ZUS**).

Decyzją z 25.04.2022r., ZUS ponownie ustalił J. S. wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r., który wyniósł 127 782,60zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto 26 lat, 8 miesięcy, 17 dni, tj. 320 miesięcy okresów składkowych i 23 dni okresów nieskładkowych. Do ustalenia podstawy wymiaru uwzględniono przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne według najkorzystniejszego wariantu z okresu od 1.01.1987 - 31.12.1996, ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 88,92% i kwotą bazową 1220,89zł., i podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 1085,62zł. Za okresy, za które brak wykazanych wynagrodzeń, uwzględniono minimalne wynagrodzenia obowiązujące w sferze gospodarki narodowej, tj.: 19.08.1971 - 31.01.1972, 26.04.1972 - 6.11.1972, 12.03.1973 - 15.04.1975, 18.04.1975 - 31.12.1980 (**decyzja/akta kapitałowe**).

Decyzją z 26.04.2022r., ZUS przyznał J. S. emeryturę od 1.04.2022r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Podstawa obliczenia emerytury podlegała pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed obliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia, obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę. Kwota składek zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 108221,45zł., kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 673930,30zł., suma kwot pobranych emerytur wyniosła 231882,61zł., średnie dalsze trwanie życia przyjęto w wymiarze 164,70 miesięcy. Wyliczona kwota emerytury wyniosła 3.341,04zł. (**decyzja k. 40-41/akta ZUS**).

Od decyzji z 26.04.2022r. J. S. złożył odwołanie. Prawomocnym wyrokiem z 20.07.2022r., sygn. akt IV U 267/22, Sąd Okręgowy w Sieradzu zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał organ rentowy do przeliczenia i wypłaty emerytury powszechnej J. S., poczynając za 3 lata wstecz, od 1.04.2019r., oddalając odwołanie w pozostałym zakresie oraz przekazał jako nowe żądanie, zawarty w odwołaniu z 23.05.2022r. wniosek J. S. o wypłatę należnych odsetek od zaległej emerytury oraz wniosek J. S. o przeliczenie wysokości emerytury złożony na rozprawie w dniu 20.07.2022r. (**akta IV U 267/22**).

Decyzją z 31.08.2022r. (Nr (...)) wykonującą wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z 20.07.2022r., ZUS II Oddział w Ł. przyznał J. S. emeryturę powszechną od 1.04.2019r., tj. od daty określonej wyrokiem Sądu - w oparciu o art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2022.504 jt.zm.) - ustalając wysokość świadczenia stosownie do art. 26 ustawy. Kwota składki zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 82494,98zł., kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 513723,26zł., suma kwot pobranych emerytur wyniosła 149529,83zł., średnie dalsze trwanie życia przyjęto w wymiarze 184,00 miesięcy. Emerytura wyniosła 2427,65zł., od 1.10.2022r. - 2804,12zł. (**decyzja k. 29-31/akta ZUS**).

Wysokość emerytury brutto wynosiła: od 1.04.2019 – 29.02.2020 - 2427,65zł. miesięcznie, od 1.03.2020 – 28.02.2021 - 2514,07zł. miesięcznie, od 1.03.2021 – 28.02.2022 - 2620,67zł. miesięcznie, od 1.03.2022 – 30.09.2022 - 2804,12zł. miesięcznie. Odwołującemu była wypłacana emerytura wcześniejsza za okresy: 1.04.2019 – 29.02.2020 w wysokości 2193,95zł. miesięcznie, 1.03.2020 – 28.02.2021 w wysokości 2272,05zł. miesięcznie, od 1.03.2021 – 28.02.2022 - 2368,38zł. miesięcznie, od 1.03.2022 – 31.03.2022 - 2534,17zł. miesięcznie oraz emerytura powszechna od 1.04.2022 – 31.08.2022 w wysokości 3341,04zł. miesięcznie.

Wyrównanie brutto w kwocie 95267,71zł., obejmuje wyrównanie emerytury za okres od 1.04.2019 – 31.03.2022 i za okres 1.09.2022 – 30.09.2022 wraz z dodatkowym rocznym świadczeniem pieniężnym, tzw. „14” w kwocie 1338,44zł. Wysokość wyrównania została pomniejszona o wypłacone emerytury wcześniejsze za okres od 1.04.2019 – 31.03.2022 oraz różnicę nadpłaconej emerytury powszechnej za okres od 1.04.2022 – 31.04.2022; wysokość świadczenia do wypłaty brutto - po potrąceniach – wyniosła 10230,33zł. Kwota wcześniej pobranych emerytur do 1.04.2019r. łącznie wyniosła 149 529,83zł., od 1.04.2019 – 30.09.2022 – 85 037,38zł. (**pismo procesowe ZUS k. 25, 42/akta sprawy**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie

Po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska odwołującego, spór w rozpoznawanej sprawie, sprowadzał się do sposobu obliczenia należnego ubezpieczonemu świadczenia emerytalnego z zastosowaniem średniego dalszego trwania życia według tabeli średniego trwania życia.

Zgodnie z art. 26 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2022r., poz. 504), emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (ust. 1). Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza się w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust.3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust.4). Tablice, o których mowa w ust.4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do

dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6 (ust. 5). Zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy, jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust.1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z załącznikiem do Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 28 marca 2022r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. 2022r., poz. 372), w przypadku odwołującego, średnie dalsze trwanie życia na datę 7.04.2022r. (ukończył 69 lat i 1 miesiąc) wynosi 164,70 m-cy.

W ocenie Sądu w przypadku odwołującego, najkorzystniejszym, jest przeliczenie wysokości emerytury wnioskodawcy z uwzględnieniem średniego dalszego trwania życia na datę złożenia wniosku o emeryturę powszechną, które wynosi 164,70 miesięcy.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał organ rentowy do przeliczenia wysokości emerytury z uwzględnieniem średniego dalszego trwania życia 164,70 miesięcy (pkt 1 wyroku).

Na podstawie art. 477¹⁰§2 k.p.c., przekazano do rozpoznania organowi rentowemu wnioski o wypłatę odsetek za okres od 7.04.2022r. jako nowe żądanie (pkt 2 wyroku).